

17 ianuarie 2018.

Dj-8 nr. 9

AVIZ

la proiectul de hotărâre cu privire la denunțarea Acordului
de constituire a Comunității Statelor Independente

(nr. 5 din 02.01.2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de hotărâre cu privire la denunțarea Acordului de constituire a Comunității Statelor Independente, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

1. Procedurile naționale privind denunțarea Acordului urmează a fi desfășurate în conformitate cu prevederile art.24-26 ale Legii nr. 595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 24 alin.(2) al Legii nr.595/1999, *propunerile cu privire la denunțarea tratatelor internaționale sînt pregătite de către organul responsabil pentru încheierea tratatului, de comun acord cu ministerele și departamentele de atribuțiile cărora ține obiectul tratatului, și sînt prezentate autorităților menționate la alin.(1) lit.a) și b) al art.24 din Lege prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova.*

Totodată, la înaintarea proiectului spre examinare în Parlament, potrivit dispozițiilor art.24 alin.(3) al Legii nr.595/1999, *propunerile cu privire la denunțarea tratatului internațional conțin: argumentarea oportunității denunțării acestuia, aprecierea eventualelor consecințe politice, financiar-economice sau de altă natură ale denunțării tratatului, precum și copia textului tratatului.*

Deciziile cu privire la denunțarea tratatului internațional, în temeiul prevederilor alin.(4) al art.24 din Legea nr.595/1999 se adoptă de către autoritatea care a luat decizia cu privire la consimțământul Republicii Moldova de a fi legată prin tratatul în cauză. În acest sens, amintim că, Acordului de constituire a Comunității Statelor Independente a fost ratificat de Parlamentul Republicii

Moldova prin Hotărârea nr.40/1994. Astfel, denunțarea respectivului Acord ține de competența Parlamentului.

Examinând proiectul de hotărâre prin prisma normelor sus-invocate, constatăm că, nu au fost respectate cerințele legale privind inițierea procedurii de denunțare a tratatului internațional și de prezentare a acestuia spre examinare Parlamentului.

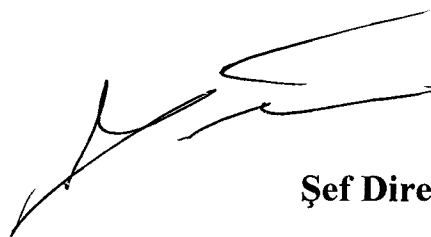
La fel, este de menționat că Nota informativă la proiectul de hotărâre nu conține aprecierea eventualelor consecințe politice, financiar-economice sau de altă natură ale denunțării Acordului respectiv.

2. Poziția șefului statului în cadrul politicii externe este întemeiată pe dispozițiile art.77 alin.(2) al Constituției, în conformitate cu care „Președintele Republicii Moldova **reprezintă statul** și este garantul suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării”. În acest context, Președintele Republicii Moldova este abilitat expres cu împuterniciri să poarte tratative, să negocieze și **să încheie tratate internaționale în numele Republicii Moldova** prin prevederile art. 86 alin. (1) din Constituție, fapt reconfirmat și în Legea cu privire la tratatele internaționale ale Republicii Moldova. Astfel, normele constituționale invocate rezervă dreptul Președintelui Republicii Moldova de a încheia tratatele „în numele Republicii Moldova”.

Astfel, reieșind din prevederile art.86 alin. (1) din Constituție în corelație cu dispozițiile art.14 alin.(3), art.24 din Legea nr.595/1999 și pct.167 din Secțiunea 2 al Hotărârii Guvernului nr.442/2015, sesizăm că propunerea cu privire la denunțarea Acordului de constituire a Comunității Statelor Independente **urmează să fie înaintată Parlamentului Republicii Moldova printr-un demers scris al Președintelui Republicii Moldova**.

3. La fel, atragem atenție că, potrivit art.12 alin.(1) din Legea nr.595/1999, ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea la un tratat internațional se efectuează de către Parlamentul Republicii Moldova prin adoptarea unei legi organice. În conformitate cu prevederile art.39 alin.(1) din Legea nr.780/2001, abrogarea actului legislativ se dispune printr-un act de aceeași forță juridică sau printr-un act de o forță juridică superioară. Astfel, denunțarea Acordului de constituire a Comunității Statelor Independente urmează a fi înaintată printr-un proiect de lege, și nu prin hotărâre.

În concluzie, reiterăm faptul că la înaintarea proiectului spre examinare în Parlament nu au fost respectate prevederile normelor constituționale și legale invocate mai sus, motiv pentru care proiectul de act legislativ urmează a fi restituit autorilor sau respins de Parlament, fără a continua procedura legislativă în Plenul Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală juridică